

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

De Ignominia; atque insipientia sæculi. Cap. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

Ægyptus venientibus in Segor. Hanc elegit Lot ab oriente recedens. & captiuitatem, ac omnis substantiæ suæ iacturam elegit, putans se libertatem, & diuitiarum copiam acquisisse. Hanc quoque regionem spiritualiter mundani eligunt, nihil aliud nisi voluptates, & rerum abundantiam queritantes; inter has verò hostes latitant, qui virtutis opera impediunt, & veram libertatem animæ, scilicet gratiam, diripiunt, atque æternam salutem suffarentur. Illos mundani magni faciunt, illos felices existimant, quos temporaliter prosperitate abundare conspiciunt. Illos, inquam, quorum filij sicut nouellæ plantationes in iuuentute sua: Filia eorum compositæ, circumornatæ, vt similitudo templi. Promptuarum eorum plena, eructantia ex hoc in illud: Oves eorum fetosæ, abundantes in egressibus suis: Boves eorum crassæ. Non est ruina maceræ, neque trāsitus, neque clamor in plateis eorum. Beatum dixerunt populum, cui hæc sunt. Illos denique, qui tenent tympanum, & citharam, & gaudent ad sonitum organi; qui ducunt in bonis dies suos, & in puncto, id est, sine labore, & sine prolixâ, & longa ægritudine, ad inferna sepultura descendunt. In hoc itaque statu tam amico voluptatum quis nõ videat difficile esse delicias abicere. magnum dolorem ex ipsa amissione deliciarum concipere, cinerem, & saccum assumere, & in penitentia operibus perseuerare?

Hoc etiam penitentia studium nimia curæ, & occupationes mundanorū enervant. Petit enim animam diuina luce perfusam, à sollicitudinibus liberam, tranquillitate pacatam, qui possit examinationi propriae conscientia vacare, lachrymis, ac dolori peccatorum intendere, concipiendo efficaci proposito emendationis insistere. Inter tot verò, tantisque rerum temporalium curas, quæ cor, mentemque discerpunt, & à consideratione rerum diuinarum abducunt, ista peccatorum detestatio statim obliuioni traditur, lachrymæ arefcunt, & voluntas nouæ vitæ, quasi fumus euanescit. Et sanè Gregorius manifestè testatur immoderatas mundanorum sollicitudines animæ vitæ, atque ad eam veram penitentiam impedire. Tractans enim quoddam Saluatoris miraculum, principis filiam suscitatis, ita ait: Fortas ergo turba eiicitur, vt puella suscitetur; quia si non prius à secretioribus cordis expellitur importuna secularium multitudo curarum, anima, quæ intrinsecus iacet mortua, non resurgit. Nam dum se per innumeras terrenorum desideriorum cogitationes spargit, ad considerationem sui sese nullatenus colligit.

Tu ergo, o religiose, dum vitam secularem agas, non fuisi (vt videtur) lachrymis ad salutem, & compunctione lotus. Eras namque inter illos, & vnus ex illis, qui fedtatem peccatorum ignorabāt, & nimis curis, ac sollicitudinibus distuebant. Eras inter illos, qui te ad falsam securitatē, ad Dei, & tui ipsius ignorationem, ad inanem lætitiā, & gaudium, non ad lachrymas, & penitentiam veram, & perseuerantē alliciebāt. Eras inter illos, in quos inuehitur Isaias: Cithara, & lyra, & tympanum, & tibia, & vinum in conuiujs vestris, & opus Domini non respicitis, illud scilicet opus, quod in vobis cepit, dū per bapitulum in suam amicitiam asciiuit; nec opera manuum eius, quorum vos beneficiis prosequitur, consideratis. Inter istos autem tam vanè gaudentes, tam miserabiliter lætos, tam infelicitè exultantes, quomodo salutarem tristitiam, & compunctionis lachrymas reperisset, vt maculas peccatorum detergeret?

Nonnumquam criminum multitudine fellus, & vitæ malæ pertæsus, tuum exitium dolere cœpisti, & dolore, ac facinorum tuorum detestatione te lauisi;

sed subito arefcabant lachrymæ, fugiebat dolor, & concepta desideria cessabant: quia sociorum risus, & exultatio; amicorum colloquia; ludi, & cœiuiua, non mentem grauem, & feriam: sed mollem, & iocofam petebant, vitamque voluptati, non verò penitentia deditam, postulabāt. Non es igitur lotus in salutem, quia illud balneum in salutem perseuerantē, nõ est, cui iterum contractæ sordes succedunt. Nam sicut canis reuersus ad vomitum suum, ita stultus iterum stultitiam suam. Illa mentis compunctio, illaque lachrymæ non lauabāt in salutem, quæ fictæ erāt, peccandi voluntatem non expellebant, & oblata occasione te à transgressione diuinæ legis non reuocabāt. Plorabas quidem peccata tua, sed vel externa fronte dolorem mentiens, vel imperfectissimo quodam timore coactus, & ided non mundabaris, imò (vt ego cõtemplor) a Domino irridebaris, qui illud dicebat, quod in Ecclesiastico scriptū est; In oculis suis lachrymatur inimicus, & si inuenerit, tẽpus non satiabitur sanguine. Dum enim post fletum, & penitentiam susceptam, peccati opportunitatem inueniebas, iterum ei immergebaris, factus canis reuersus ad suum vomitū, & sus lota in volutabro luti. Tales frequenter solēt esse lachrymæ seculariū (bonos, & dei timorem habentes taceo) quas ad sua crimina detergēda profundūt, & cum eorum cæcibus adhærebas; sic forsitan plorabas, & ided non lauabaris in salutem.

De ignorantia atque insipientia seculi.

CAPVT VII.

NON mirum est, si homini in seculo constituto, difficile sit constanter penitere, & in salutem lauari, siquidē (vt præfati sumus) adest ei ignorantia, & est sapientia, sine cuius præsidio, vt detestetur peccata, ipsorum nequitia, & fedtatem peruidere non valet. Est enim sapientia lux, quæ inter alia eximia bona, hoc, & quidem nõ minimum præstat, imò maximum & originem aliorum, vt nobis, tum virtutis pulchritudinem, tum vitiorum ac peccatorum enormitatem ostendat. Quibus perspectis, pronum est vitia vincere, ac profligare. Quamobrem iure optimo in fortitudine, sapientia lux luci solis, ac omnium stellarum decori præfertur: quoniam istis succedit nox, & quasi ab ipsis tenebris superant sapientia autem nõ vincit malitia, quinimò ante splendorem lucis eius victa, & ligata, atque omni suo robore priuata persistit. Et hanc ob causam sapiēs eam humiliter poscit, ne scilicet à filiorum Dei dignitate cadat, & ignominiam, atque miseriam inimicorū incurrat. Da mihi (inquit) sedium tuarum assitricē sapientiam, & noli me reprobare à pueris tuis. Quid est? Noli me reprobare à pueris tuis; nisi noli permittere, vt à sapientia derelictus, quæ omnis bonitatis est fons, serui, & amici tui, o Domine, dignitatem, amittam? Nam sine sapientia, id est, sine luce diuinitus indita, nec peccatū agnosco, vnde nec detestor; nec virtutis decorē video vnde nec amo, nec sequor, nec amplector. Nõ est autē aliquis seruus tuus, & amicus tuus sine odio peccatorum, & sine amore virtutum.

Hæc autē sapientia lux sale in diuinis literis aliquando designata est, quod & Hieronymus annotauit, & quod magis est Paulus edocuit, Colossensibus scribēs: Sermo vester (inquit) semper in gratia sale sit conditus. Nec Christus Saluator noster hæc significationē exhorruit, suos Apostolos sal terræ cõpellas, quia doctrina ab ipsis prædicata, deberent mundum vniuersum cõdire, & à vitiorū putredine vindicare.

Psal. 145. 12.

Iob. 21. 12.

Greg. 18. mor. c. 25.

Isa. 5. 12.

Prov. 26. 11.

Eccles. 12. 16. 1. Petr. 2. 22.

Sapient. 7. 29.

Sap. 9. 4.

Hieron. pro. Osa. Colos. 4. 6. Mat. 3. 13.

Est autem non minima, si recte inspiciamus, salis, sapientiaque cognatio. Nam si causas eius inuestigamus, ex partibus aquae terrestribus, calore solis, & vento congelatis efficitur; & sapientia in animo instar terrae demisso Spiritu sancti afflatu, & charitatis ardore generatur. Illa enim cognitio, quam nec humilis mens suscipit, nec spiritus diuinus infudit, nec charitas perficit, an scientia sit, nihil attinet, sed certe sapientia vera non erit, quae scilicet cum donum sit Spiritus sancti, non nisi mentem puram, & ipsius Spiritus templum inhabitat. Si naturam consideremus, unum est ex fossilibus, & subterraneis, sicut aurum, argentum, stannum, plumbum, & alia huius generis, quod non in cibum, sed in condimentum omnium ciborum datum est. Et sapientia (ut inquit Iob) trahitur de occultis, & non in libris addiscitur, sed suspiriis & gemitibus, quasi ex diuino patre effoditur, ut ea virtutis opera condiantur.

Iob 28. 18.

Plin. lib. 31. c. 7.

Sapient. 1. 4.

Sapient. 9. 19.

Zech. 12. 11. Hierem. ibid.

Galen. lib. 2. de san. tuenda. mte mediu.

Si tandem quaeramus eius effectus, eos breuiter Plinius enumerat. Salis natura (inquit) per se ignea & inimica ignibus, fugiens eos, omnia erodens: corpora vero attingens, siccat, alligans: defuncta autem, & putrescentia ita vendicans, ut durent ea per saecula. In medendo vero mordens, adurens, repugnans, extenuans, dissoluens. Sapientia autem ignea est, a calore (ut diximus) Spiritus sancti generata, sed igni concupiscentiae valde inimica, quae in maleuolam animam non introibit, disciplinae fugit fictum, & auert se a cogitationibus impudicis, quae sunt sine intellectu. Affectus humanos erodit, atque ab eis quidquid inordinatum est, & effrenatum, detrahit. Corda iustorum astringit, ne in vitia labantur, siccat, ne humore prauis amoris tabescent, alligat, ne in peccata pereffluant: Nam per sapientiam sancti sunt, quicumque Domino placuerunt. Animas peccatis mortuas, & sibi ipsis praeparate humilitate, & contemptu proprio putrescentes, conseruat: & vitam aliam supra captum humanum, & incorruptionis claritatem communicat. In medendis autem aliorum peccatis, quantum mordeat, & exurat, Ecclesiastes ait, Verba (inquit) sapientum, sicut stimuli, & quasi clauis in altum defixi. Quo loco Hieronymus, Simul & hoc notandum est (inquit) quod dicantur verba sapientum pungere, non palpare, nec molli manu attrahere lasciuam, sed errantibus, & tardis penitentiae dolores, & vulnus infligere. Si cuius ergo sermo non pungit, sed oblectationem facit audientibus, iste non est sermo sapientis.]

Hoc ergo sapientiae sal tibi saeculariter viuenti, o anima, in mundo defuisse, Dominus, ut saeculi miseria pergat ostendere, verbis sequentibus edocet. Postquam enim praemisit: Et aqua non es lota in salute[m] statim subiicit, Nec sale salita. Hoc namque beneficio obstetrices, suos olim prosequerentur infantulos, (quod & Galenus praecipit) leuiter sale fricabant, ut corpora delicata restringerent, & cutem mollissimam solidarent. Hoc autem beneficium, o anima, in saeculo longe fuit a te, quia non erat, qui te spiritaliter condiret, nec sapientiae sale perficeret. Nam si verum est neminem dare, quod non habet, non erit difficile persuadere mundum neminem ex suis vniquam sale condidisse, neque sapientiae luce decorasse, si non palpatores, sed veritatis assertores esse velimus. Si enim mundus sapientiae sale, & diuinae cognitionis luce abundaret, nequaquam Dominus eius miseratus de tanto sale, ac de tantis luminibus prouideret. At saleni, & lumen dedit mundo, Apostolos scilicet, & Apostolicos viros, qui illum acriter reprehenderent, docerent, & illuminarent, hoc beneficio mundum caecum, & insanum, & sapientiae sale indi-

gum esse contestans. Ignorantiae, ac insipientiae plenus est mundus, aded ut non obscurus, nec tenebrosus, sed ipsa obscuritas, & ipsae tenebrae compellerent. Et lux (inquit Ioannes) in tenebris lucet, & tenebrae eam non comprehenderunt. Est ac si dixisset, Lux mundo illuxit, & mundus eam non apprehendit. Unde Gregorius Nazianzenus, Et lux lucet in tenebris, id est, Christus in saeculo, & tenebrae eum non sunt assequuta. Et alibi ipse Ioannes: Venit lux in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras quam lucem. Cum enim saeculum ipsa tenebra sit, atque ipsi obscuritas, quid mirum, si luce odio habuit, & ignorantiam, ac caecitatem natiuam dilexit? Est utique mundus omnis iustitiae, ac aequitatis osor, cum totus in maligno positus sit. Quare sapientiae luce non potest perfundi. Nam ut Ecclesiasticus ait: Filii, concupiscentes sapientiam, serua iustitiam. Qui ergo odit, atque detestatur iustitiam, non est aptus, ut sapientiam percipiat.

Ioan. 1. 5.

Nazian. lib. de fid.

Ioan. 3. 19.

1. Ioan. 5. 19.

Eccles. 1. 33.

Haec sane sapientia tam pretiosa, tam fugiendis peccatis, & prosequendis virtutibus necessaria, haud quaquam in saeculo isto caeco, & insipienti commoratur. Quare Beatus Iob huius praeclearissimae lucis habitaculum, ac domicilium illis verbis inquitens: Sapientia ubi inuenitur, & quis est locus intelligentiae? Hoc audit responsum. Nescit homo pretium eius, nec inuenitur in terra sua uiter viuendum. A byssus dicit, non est in me, & mare loquitur, non est mecum: Abscondita est ab oculis omnium viuentium, volucres quoque caeli latet. Quae neque ab homine, id est, terrena sapiente, cognoscitur, neque in sua uiter viuentibus & carnalibus inuenitur, quam neque abyssus, hoc est astutus, possidet, neque iracundus, & instar maris turbatus assequitur: quae neque in ter viuentes sibi ipsis, & propriis passionibus seruitutes, neque inter volucres, hoc est, superbos & arrogantes inhabitat: manifestum est, quoniam a saeculo excluditur, & cum impiis & peccatoribus minimè commoratur. Hunc sensum Beatus Gregorius confirmat. Qui nomine terrae animam humanam, nomine abyssi corda hominum, & nomine maris inquietudinem metuum saecularium intelligit, in quibus, ait, sapientiam non inueniri, quia neque huius mundi voluptatibus pacitur, neque duplicitate & astutia humani cordis possidetur, neque curarum saecularium inquietudine delectatur. Sed ad quid rationum momentis, aut Scripturae sacrae testimoniis indigemus, cum ipsos mundanos se esse sapientiae hostes, & inimicos audiamus? Ipsi enim sunt, qui dixerunt Deo: recede a nobis, scientiam viarum tuarum nolumus. Qui moniti a Domino, ut interrogarent de semitis antiquis, & de via bona, ut ambularent in ea, dixerunt: Non ambulabimus: Et rogati, ut audirent vocem tubae, responderunt: Non audiemus. Frustra testes afferuntur, ubi ipse mundus procaciter suam insipientiam confiteatur.

Iob. 28. 12.

Greg. 18. in r. c. 24. c. 25.

Quamuis autem mundani verbis non diceret se esse insipientes, atque ignorantes, opera tamen illorum id manifestè testantur. Si enim caeci erant illi miseri, & impari Sodomae, qui cum essent prope domum iusti, ostium tamen eius inuenire non poterant, multo magis caeci nunc habitatores Sodomae, id est, mundi huius, qui inter totos magistros, qui eos erudiunt, atque in media Euangelij luce, non inueniunt ostium iustitiae, neque in ianuam suae salutis incurrit. Capti erant oculis Syri, dum putabant se amicum sequi, cum tamen Eliseum hostem sequeretur, qui eos collocauit in medio Samariae, & hostibus sanguinem Syrorum sitientibus tradidit. Sed multo magis lumine capti mundani, qui ab Ecclesia, & ministris eius proprii periculi admoniti, demonem terribissimum

Iob. 21. 15.

Ierem. 6. 16. 17.

Gen. 19. 11.

4. Reg. 6. 19.

hostem

hostem tamquam fidelem amicum sequuntur, qui eos, non in Samariam inferat, sed in gehennam locum tormentorum detrudat.

Indic. 13. 31.

1. Cor. 8. 4.

Gen. 31. 30.

Psal. 113. 5.

Eccles. 5. 4.

ibid.

Gregor. hom. 32. in Euang.

Isa. 5. 8.

1. Cor. 3. 19.

Iob. 5. 13.

Psal. 93. 11.

Psal. 106. 10.

Bern. ser. 5. in vig. nat. Dom.

Quo tempore non erat Rex in Israël: sed vnus quisque, quod sibi videbatur, faciebat.] Michas stultus erat, & insipiens, qui Teraphim colebat, id est, Idolum adorabat, quod nihil est, vt inquit Paulus. At hoc nihilum sibi furto sublatum esse peruidit, & Idoli absentiam desess, vocibus & gemitibus totam regionem impleuit. Verum insipientiores sunt peccatores, qui non vanum Idolum: sed verum Deum, qui cælum, & terram implet, criminibus sublatum sibi non lugent, neque eius absentiam incredibilem, vtique calamitatem non sentiunt. Laban quoque stultus erat, & tamen fallorum Deorum iacturam dolens, qui nõ sunt dij, generum itinere septem dierum insequitur, vt Deos suos recuperet, qui oculos habent, & non vident, pedes, & non ambulant, nec clamant in gutture suo.] Sed quantò stultiores mundani, qui omnipotentis Dei iacturam non dolent, cuius oculis illuminantur, voce erudiuntur, manu potenti sustententur, neque vt illum inueniant, atque possideant, vsque ad se ipsos properare festinant: Verè stulti, qui aternam damnationem incurrunt, gratiam perdunt, charitatem amittunt, virtutes dilapidant, felicitatem perpetuò duraturam consumunt, & leti, atque h. lares dicunt: Peccaui, & quid mihi accidit triste?] Quasi non esset miserimum tantis malis se subdidisse, & tanta bona dilapidasse. Quasi altissimus non esset patiens redditor. Quasi non esset verum, quod misericordiã, & ita ab illo citò proximã, & in peccatores respicit ira illius.] Verè stulti, quos demones exerceant, sicut Philistæi ducem inclytum Samson, & sicut Chaldæi Sedechiam exacerant, vt nec ignominiosam occupationem mouendi molam tam inutilium laborum aspiciant, nec ingressum in Babyloniam confusionem aduertant.

Non sanè quid homines sciant à mundo eruditi. Sciunt sua retinere (vt inquit Gregorius) aliena rapere, si possunt, concupiscere, si non possunt.] Sciunt sibi ipsis superbe considerare, ceteros verò contemnere, & aspernari. Sciunt vacare gulæ, indulgere vino, operam nauare luxuriæ. Sciunt aurum, & argentum querere, vestes pretiosas, & delicatas inquirere, & vt est apud Isaiam, agrum agro copulare vsque ad terminum loci, ac si soli in medio terræ essent habitaturi.] Sciunt inimicitias exercere, similitates fouere, innocentiam à se, simplicitatem, & fratrum charitatem ablegare. Sciunt pro rebus vilissimis, pro primis sedibus, pro honorificis titulis, pro honoribus, & dignitatibus, vsque ad sanguinem decertare. Sed hoc scire, nescire est. Hæc omnia fatuitas, inscitia, & ignorantia sunt. Quoniam sapientia huius mundi, stultitia est apud Deum. Scriptum est enim: Comprehendam sapientes in astutia eorum.] Et iterum: Dominus nouit cogitationes sapientum quoniam vanæ sunt.] Non ergo habebas, o anima, qui te in seculo sale sapientiæ condiret, vt solidareris, & virtutibus perfruereris, sed vt insipientior efficereris, qui te errorum, atque ignorationis condimento fedaret.

Certe sapientia, & diuinæ legis cognitio, illa præfertim, quæ ad praxim dirigitur, & sal est, & lux est. Sal, quia à corruptione seruat, & putredinem vitiorum auertit; & lux, quia falsas mundi opiniones pellit, & notitia diuinorum madorum illuminat. Sed nos, dum in seculo vitam egimus, non in luce, sed in profunda caligine versabamur, sedentes in tenebris, & in vmbra mortis, vinceti in mendacitate, & ferro.] An non cuique nostram (inquit Bernardus)

caliginosa nox erat, cum tamquam sine Deo in hoc seculo viueremus, cum ambularem post cœcupiscentias nostras, cum sectaremur carnis illecebras, cum obtemperarem desideriis secularibus, cum exhiberemus membra nostra arma iniquitatis peccato, cum seruiremus iniquitati ad iniquitatem, in quibus nunc erubescimus, tamquam operibus tenebrarum. Qui dormiunt enim, nocte dormiunt (Apostolus ait) & qui ebrij sunt, nocte ebrij sunt.] Hæc Bernardus, Dicamus igitur nunc, quod in malo peccatores postmodum dicturi sunt: Errauimus à via veritatis, & iustitiæ lumen non luxit nobis, & sol intelligentiæ non est ortus nobis.] Dic, & tu, o anima religiosa, Erraui sicut ouis, quæ perit, & dum te errasse & ignorasse in seculo confiteris, manifestè dicis, te sale non fuisse salitam, nec scientiæ sapore fuisse conditam.

1. Thes. 5. 7.

Sapient. 5. 6.

Psal. 118. 176.

De ignominiosa nuditate virtutum, quæ est in seculo. CAPVT VIII.

Vt in tenebris ambulat, & in medijs noctibus suas actiones efficiunt, nihil curat, si nudi, & vestibus spoliati incedat, aut si à quopiam sine debito cultu corporis videantur. Nox enim ipsa pro vestimento est, & tenebræ locum tegumenti obtinent, dum eorum, qui astant, aspectu impediunt. Lux verò minimè nuditatem permittit, quæ omnia detegens, & oculis præsentium obiciens, nos tãgit verecundia, vt & corpora nostra operiamus, & pro ratione status, aut dignitatis decenter induti ambulemus. Hoc insinuauit Paulus Romanis Christi Saluatoris aduentum annuntians. Nox præcessit (ait) dies autè appropinquauit: abiiciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis, sicut in die, honestè ambulemus. Illos, & nos admonens, vt si in nocte culpæ, vel infidelitatis, humanum genus quasi nudum, ac minus honestum incedebat: iam in die fidei & gratiæ, & splendidis operimentis indutum, & vt diem splendidissimum, & omnibus conspicuum decet, honestum, & decorum appareat. Diei namque (vt notauit Beatus Thomas) duo videntur congruere, honestas, & labor: honestas, vt quisque studeat se componere, vt aliis honestiùs se offerat: labor autem, ne otio torpès iaceat, sed erectus, & strenuus ambulet, & aliquid suæ salutis necessarium operetur. Cum ergo seculum nox quædam sit (vt testatur Ambrosius) & sanè nimis tetra, & obscura, cui vt dictum est, lux sapientiæ deficit, hinc ortam habet aliud malum seculi, quod mundani in eo tamquam in nocte, nudi, & spoliati indumentis incedant. Quare Dominus illis verbis, quæ animæ mundanæ dixit: Neque sale es salita, ista sequentiã adicit: Neque inuoluta pannis.] Ac si exprobraret illi, cum in nocte mundi sapientiæ lux tibi non affluerit, nada ambulas, & ignominia plena, nec fuit qui curaret te pannis obtegere, aut vestibus amicare.

Rom. 13. 12.

D. Tho. in cap. 13. ad Rom.

Amb.

Hi panni, siue istæ vestes, quarum decore, & protectione anima mundana caret, virtutes sunt. Vnde Paulus: Induite vos sicut electi Dei sancti, & dilecti, viscera misericordiæ, benignitatem, humilitatem, modestiã, patientiam. Apertum est autem, quod non nisi vestes induimus, & illis ad honestatè, & fomentu circûdamur. Et innocèns Iob de istis indumentis gloriatur, dicens: Iustitia indutus sum, & vestiui me sicut vestimèto, & diademate iudicio meo.] Innocentiã, & animæ puritatè iudiciu suum vocas, quia sicut vestimèto ex omni parte circûdamur, ita ille (vt ait Greg.)

3. Colof. 3. 2.

Iob. 39. 14.

Greg. 19. mor. 1. 2.